

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 200 Lei; pe un jumătate
an 130 Lei; pe un sfert 80 Lei;
pe o lună 25 Lei.
Abonamentele se plătesc nu-
mai înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

Un șir Corp V, adică de lărgimea de
doi milimetri, Lei 12. Lărgimea de
1 centimetru Lei 60.

MIRCEA CEL BĂTRÂN

— 525 de ani dela moartea sa —

*„Eu? Imi apăr sărăcia și neville și neamul
și de aceea tot ce mișcă'n țara asta, râul, ramul,
Mi-e prieten numai mie iară fie dușman este;
Dușmănit vei fi de toate, fără a prinde chiar de veste.
N'avem oști, dară iubirea de moșie e un zid
Care nu se'nflorează de a ta faimă, Baiazid!”*
(Mihail Eminescu: Scrisoarea III-a).

Lunga și sbuciumata poveste a neamului nostru a fost brăzdata — din când în când, — de viața unui conducător luminat, care, prin faptele sale mărețe, poate sta cu cinste alături de alte capete încoronate ale lumii europene. O astfel de figură glorioasă a poporului român — dela a cărui moarte s'au împlinit, în ziua de 31 Ian. (13 Febr. stil nou) 1943, 525 de ani — a fost Mircea cel Bătrân sau Mircea cel Mare.

Era fiul lui Radu, din familia Basarabilor, și ocupa tronul Munteniei la moartea fratelui său Dan, în anul 1386. Deși era tânăr, a știut totuși să conducă Țara Românească cu atâta înțelepciune, încât a putut să o păstreze întreagă, în valul furtunilor cari s'au abătut asupra ei.

Toată domnia lui e străbătută ca un fir roșu de o singură problemă: primejdia turcească.

Turcii — acest ultim val de năvălitori asiatici, — prin puternica forță armată de care dispuneau, amenințau Europa. Cele dintâi state cari au simțit în coasta lor pericolul păgân, au fost Serbia și Bulgaria. Amândouă, în curs de numai câțiva ani, vor cădea sub stăpânirea Turcilor, lucru care nu se va întâmpla niciodată cu țărișoarele române.

Cucerind întreaga Peninsulă Balcanică și ajungând la Dunăre, Turcii vor căuta, prin lupte, să cucerească și Țara Românească, pedepsind pe Mircea cel Bătrân, pentru ajutorul dat Sârbilor în lupta dela Cossovo (1389). În fruntea armatei turcești, care venea împotriva voevodului român, se afla însuși Sultanul Baiazid,

învingătorul Sârbilor. Lupta hotărâtoare între armata românească și armata turcească are loc la Rovine (lângă Craiova), în ziua de 10 Oct. 1384. Deși Românii erau cu mult mai puțini decât Turcii, totuși au făcut minuni de vitejie. Un cronicar din veacul al XVI-lea scrie despre lupta dela Rovine: „și fu război mare, cât se întuneca de nu se vedea văzduhul de mulțimea săgeatelor, ... așa de să vărsa sânge mult, cât erau vâile crunte! Turcii au avut pierderi mari. Dar din cauza numărului lor mare, Mircea a trebuit să se retragă peste munți în Transilvania, de unde, cu ajutorul primit alungă pe păgâni peste Dunăre, încât și cu această ocazie mulți și-au găsit moartea înghițiți de valurile spumegoase ale marelui fluviu. Victoria lui Mircea a fost astfel deplină.

În 1396, făcându-se o mare alianță creștină împotriva Turcilor, cu scopul de a-i scoate din Europa, Mircea se alătură acestei expediții cruciate, în care s'au înrolat floarea cavalerilor apuseni: Francezi, Germani, Italiani. Dar, spre nenorocirea creștinilor, această încercare se termină printr'un mare dezastru, căci Baiazid — viteazul sultan al Turcilor — câștigă la Nicopole (în Bulgaria) una din cele mai strălucite biruințe ale sale.

De aceea, în anul următor (1397), Turcii vin din nou în Țara Românească, pentru a pedepsi pe Mircea, dar sunt înfrânți și alungați cu rușine peste Dunăre. În 1400 o altă expediție de pradă se abate asupra țării, dar și de astă dată Turcii sunt respinși.

Pentru faptele sale de arme și în special pentru biruințele sale asupra păgânilor, Mircea se bucura de o mare faimă și numele învingătorului trecuse demult peste granițele țării sale. Înșiși dușmanii lui — Turcii — aveau un deosebit respect pentru el. Acest lucru se vede chiar din faptul că un istoric — Leunclavius — care era în slujba sultanului, îl numește: „principe între creștini, cel mai ager și cel mai viteaz”.

Că se bucura de un mare respect în aceste părți ale Europei, reiese și din faptul că la 1402, murind Baiazid sultanul Turcilor și fiii săi certându-se pentru tron, Mircea se amestecă în aceste neînțelegeri dintre frați, sprijinind când pe unul când pe altul dintre moștenitori. Aceasta, numai și numai cu scopul de a trăi liniștit, profitând de desbinările produse în cel mai puternic stat vecin și dușman țării sale.

La sfârșitul vieții, Mircea a trebuit să se împace cu Turcii și s'a obligat, să le plătească o sumă de bani, ca dar anual, numai pentru a fi lăsat în liniște.

În anul 1418 (31 Ian.-13 Febr.) s'a stins, plin de bătrânețe, după o domnie lungă de 32 ani și bogată în fapte glorioase.

Nici când, Țara Românească n'a fost așa de întinsă ca pe vremea lui, stăpânind Amlașul și Făgărașul în Ardeal, toată Oltenia și Muntenia, precum și sudul Basarabiei și Dobrogea până la M. Neagră. Singur Mihai Viteazul — două veacuri mai târziu — va lărgi aceste hotare ale Țării-Românești.

Mircea cel Bătrân a fost „un mare voevod și domn”, un înțelept gospodar și organizator de țară, și un militar desăvârșit, ieșind mereu învingător asupra dușmanilor săi. Dar a fost și un domn creștin, fiind ctitorul a o mulțime de biserici și mănăstiri, dintre care, desigur, cea mai frumoasă este M-tirea Cozia, unde a fost înmormântat.

Figura marelui voevod este o

Nunșul apostolic între prizonieri

Nrul 837 din 18 24 Februarie 1943 al revistei „Realitatea Ilustrată” ce apare la București publică la pagina 4 un articol foarte frumos luat din revista „Eclesia” dela Roma, în care arată, cum a vizitat Escelența Sa Dr. Andrea Cassulo lagărele de prizonieri ruși, așându-le în deplină ordine, iar pe prizonieri bine tratați.

Revista publică și cinci chipuri interesante: 1. Monseniorul Andreo Cassulo ată de vorbă cu fiecare prizonier în parte și constată că sufletul lor a rămas devotat credinței în Dumnezeu. 2. Nunșul Apostolic vizitează infirmeria unui lagăr pe care o găsește admirabil îngrijită de autoritățile românești. 3. Prizonierii sunt trecuți în revistă și binecuvântați de Nunșul Apostolic. 4. Nunșul Apostolic părăsind cel de al treilea lagăr de prizonieri pe care l'a vizitat. 5. Careul prizonierilor dintr'un lagăr în timpul vizitei pe care o face reprezentantului Vaticanului.

În raportul către Sfântul Părinte, Nunșul Apostolic a scris următoarele: „Am trecut pe lângă ei, dându-le mâna și vorbindu-le despre Dumnezeu. Au plecat frunțile și unii dintre ei, răscolți în suflet, au căzut în genchi. Sufletul le-a rămas creștinesc și credința nu este atinsă”.

icoană măreață a trecutului nostru istoric, și care cu mândrie va sta pururea alături de cea a lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Carol I. și Ferdinand I. Mircea cel Bătrân a fost un crou al neamului românesc și al creștinătății întregi.

Prof. Teodor Selceanu

GRAUNȚE SUFLETEȘTI

Crucea sarcina noastră

Am auzit abunăseama de multe ori cuvintele Domnului dela Matei 10, 38: „Celce nu-și ia crucea sa și nu vine după mine, nu este vrednic de mine“. Mi-se pare însă că nu le-am prea înțeles ori nu am voit a le înțelege, pentru că tot mereu cârtim împotriva greutăților, necazurilor și durerilor vieții acesteia și nu voim să înțelegem că

fără de cruce nu se poate trăi

Crucea și-o poartă fiecare: domnitor și cerșitor, bogat și sărac, învățat și simplu, bătrân și tânăr, frumos și urât, bărbat și femeie.

Cel dintâi care și-a purtat crucea a fost însuși Mântuitorul nostru Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu. Cine nu-i cunoaște viața? Cine nu-i admiră suferința și răbdarea? Dar suferința sa n'a fost numai cea din Vineria mare. O nu. Dela naștere și până la moarte viața sa a fost un lung șir de suferințe, precum bine știe oricare creștin.

Dar Preacurata Vergură Maria oare nu a fost numită cu drept cuvânt Maica Durerii? Cine a suferit mai mult decât ea?

Să luăm apoi pe rând apostolii: Cât au suferit ei pentru

Isus? Privește-l pe Petru răstignit cu capul la vale pe cruce, pe Bartolomeiu cu pielea trasă de pe trup, pe Pavel cu capul tăiat, pe Ioan legat și aruncat în căldarea cu ulei fierbinte. Apoi i-ai pe rând pe toți martirii, privește-le chinurile și te convinge, că este vreo suferință pe care să n'o fi suferit și vreun chin cu care să nu fi fost chinuți.

Privește Biserica noastră, da sfânta noastră Biserică Unită, și te convinge, cetindu-i istoria, cât a avut de suferit, începând cu anul 1700 și până astăzi. Câte persecuții, câte nedreptăți și câte batjocuri, când dela străinii cari ne asupreau, . . .

Abonamentul se plătește înainte

Și în sfârșit cercetează toate palatele și colibele, atât pe ale Regelui, cât și pe ale celui din urmă cerșitor, și convinge-te că cu toții ne avem crucea noastră, cu toții, fără deosebire.

Cum să ne purtăm însă crucea?

Când în călătoria sa pe pământul făgăduinței poporul evreesc a ajuns în pustia Gen Mara, iară apa fiind amară nu

a putut-o bea, s'au dus la Moise și i-s'au plâns. Atunci Moise s'a rugat lui Dumnezeu, și acesta i-a arătat un lemn, pe care aruncându-l Izraelitenii în apă, s'a făcut dulce și bună de beut. Acest lemn închipuește crucea lui Isus, care singură e în stare să îndulcească marea sărată și amară a acestei vieți.

Și Mântuitorul s'a îngrozit mai întâiu de suferințele pe cari avea să le supoarte. De aceea s'a rugat pe muntele maslinilor zicând: „Tată, de vrei, treacă paharul acesta dela mine, însă nu voia mea. ci a ta să fie“. Și i-s'a arătat inger din cer întărindu-l — dupăcum cetim la Luca 22, 43—44.

Intocmai așa să facem și noi, când ne vedem amenințați de o cruce prea grea. Să mergem la biserică, să îngenunchem în fața Domnului și să repetăm și noi cuvintele lui. Iar dacă Domnul nu ne ridică crucea, să o purtăm ca și el, cu răbdare: „Ca o oaie la junghiere s'a adus și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde pe el, așa nu-și deschide gura sa“.

Să luăm pildă dela dreptul și îndelungrăbdătorul Iob și să zicem și noi: „Domnul mi-a dat, Domnul mi-a luat, fie numele Domnului binecuvântat“.

Să ne gândim mai ales la împrejurarea că Domnul nostru Isus Cristos n'a avut nici o vină, și totuși a suferit cu atâta răb-

daire; pe când noi suntem plini de păcate și cu tot dreptul luăm pedeapsa încă aici pe pământ, dupăcum a declarat tâlharul cel dea dreapta: noi cu dreptul, căci primim pedeapsa vrednică de faptele noastre, și acesta nici un rău nu a făcut (Luca 23, 41).

Chiar de aceea, să ne rugăm să zicem și noi cu sf. Augustin: „Aici arde-mă, aici taie-mă, și mai în veșnicie cruță-mă, Doamne“.

Să purtăm deci cu răbdare crucea noastră și să nu uităm de cuvintele Domnului: „Celce nu-și ia crucea sa și nu vine după mine, nu este vrednic de mine“ (Matei 10, 38).

Părintele Iulian

Lauda Papei

În Nr. 5393 de Duminecă, 27 Februarie 1943 al ziarului „Curentul“ dela București cetim un articol scris de scriitorul și rectorul ziarului, dl Pamfil Șeică intitulat: „Arhiepiscopul New Yorkului la Vatican“, în care se citesc cuvinte foarte frumoase la adresa Sfântului Părinte dela Roma.

Între altele spune că Sfântul Păpă de aceea nu are frontieră ca să se arete universalitatea lui, ca să înfășoare cu privirea iubire creștină omenirea suferindă.

Interesant e că, cu toate acestea, la noi atâtea are de suferit biserică oblată de către Sfânt Părinte,

FOIȚA „UNIRII POPORULUI“

Cântec la înmormântare

Din frunțașă parohie Straja, jud. Alba, opt tineri credincioși, fii iubiți ai bisericii noastre, și-au găsit moartea pe câmpul de bătăie până în prezent. Pentru fiecare s'a slujit în biserică din loc slujba sf. înmormântări de către Păr. N. Pușcă, cântându-se de către tineret pentru fiecare erou câte un cântec duios. Iată unul din aceste cântece compus de tinerii: Todorica Manciulea și Ioan Dăian, pentru eroul Marian Șuşman:

Aflați toți de soarta mea
Chiar aici în Rusia,
Că al vostru scump și drag
A rămas la Stalingrad.

Că eu greu am fost rănit
De un brand ce-a rătatit,
Am murit cu mare chin
Și eram de sânge plin.

O grenadă rătăcită
Dela bolșevic venită,
Lângă mine a picat
Și pe loc a explodat.

Schizele din ea veniră
Pe min' rău mă răniră,
Și când m'au lovit în cap
Din suflăt am încetat.

Au venit trei camarazi
Cari m'au ridicat pe braț,
Dar eu atunci mort eram
Nimic nu le mai spuneam.

Dragi părinți, soția mea,
Amar mi-a fost viața;
Pe sârmanul tău bărbat
Bolșevicii l-au pușcat.

Rămas bun, scumpă nevastă,
Că eu nu mai vin acasă;
Că mi-a fost soarta așa
Să rămân în Rusia.

Dar să n'ai inimă rea,
C'asa a fost soarta mea,
Ca să mor fără tămăie
Depart de-a mea soție.

Frate, sor', ai mei părinți,
De mini sunteți părăsiți;
Iertați-mă ce-am greșit
Acuma la despărțit.

Dragi de socri și cumnați
Pe mine să mă iertați;
Să mi grijii a mea soție
Pe car'am lăsat-o pustie.

Tu, scumpul meu nepoțel,
Am murit cu dorul tău,
Să mi dai cuvânt de iertare
Când vei crește și tu mare.

Și voi scumpii mei nănași
Căci mi-ați fost atât de dragi;
Iertați-mă, din inimă
Că s'a stins a mea lumină.

Dacă vreți să mă găsiți
Pân' la Stalingrad veniți,
Că aici am murit doară
Luptând pentru neam și țară.

NICOLAE P. MUGUR

*Când scrieți ori trimiteți
bani, ardați-ne totdeauna și
neapărat și Nr. din stânga
fășii, cu care vă merge gazeta
Altfel nu putem rezolvi scriso-
rile D. Voastre.*

Trai țigănesc

(Continuare și sfârșit.)

— Griji, mo, că-ți pierzi mî
dreața de nădragi — Jea la bea
Ai tu grije de chepeneagul tău
Babu inceptu să dea din
mulțumit.

Are dada doi purdei, Dav
Se miră lumea de ei, beng
Is trumoși și curajosi, i-ha
Și se bat ca doi cocosi, țu
Birca nu se lasă mai pe
Inceptu și ea să descante:

Are baba doi purdei, dic
Domni mari s'or face din ei, ob
Ofițiri și ghinărari, țupa
Și plotoneri de jendari, vol
Aci! că i destul din gălgie
striga Babu, așezându-se la
ciure.

— Na! Uade naiba mi am
cărțile? — întrebă Birca, ră
lind grămada de sdrențe. — I
le găsi. De șoșoi!..

— Bine, mo, dar merge tre
cu ghicitul?

— Prost, mo, Babule. De ca
m'or bătut jandarii pentru v
nu cotez să dau de noroc. N
vorbă, mai găsesc eu câte-o
meie proastă, care crede în

Știri de pe frontul rusesc

Pe măsură ce ne apropiem de primăvară, marea ofensivă rusească pierde din putere. Știrile care vin de pe frontul răsăritean spun că în zilele din urmă atacurile bolșevicilor au slăbit mult. Această slăbire este pe întregul front, începând cu ținuturile dela Marea Inghețată și până jos în Caucaz.

În ținuturile dela Volkov, lacul Ilmen, Ladoga și la Rjev, în zilele din urmă nu s'a petrecut nimic de însemnătate. Toate atacurile bolșevicilor au fost respinse.

Lupte mai mari s'au dat între Doneț, Nipru, în ținuturile dinspre Ucraina și Crimeia, unde Germanii au început o contraofensivă puternică, nimicind și încercuind numeroase trupe bolșevice. Această contraofensivă a fost ca o lovitură de ciocan pentru armatele bolșevicilor, cari au pierdut numai în zilele dintre 22 și 26 Februarie, 434 tancuri, 470 tunuri, 14 mii de morți și foarte mulți prizonieri.

Deasemenem sunt înverșunate

luptele din ținutul Harkov, Orel și Kursk.

În ținutul Caucazului au fost respinse toate atacurile bolșevicilor.

Pe frontul din Africa

În Tunisia, trupele mareșalului Rommel au deslănțuit atacuri puternice împotriva trupelor americane și engleze ale generalului Montgomery, pricinuindu-le pierderi grele. Acest lucru a fost recunoscut chiar de ministrul de război al Americii, dl Stimson, care a declarat că pierderile americane sunt destul de grele.

Pe acest front vor urma lupte mai grele, după ce Rommel își va grupa toate trupele și le va uni cu cele debarcate în Tunisia, mai în zilele viitoare.

Rusia și Statele Unite

Deși tovarășe de război, aceste două țări nu se prea înțeleg. Americanii au intrat în căldășia bolșevică numai de teama Germaniei. La rândul lor nici bolșevicii nu s'au prea bucurat de tovarășia cu bogătașii americani și englezi. Tovarășul Stalin, ca unul care poartă singur greul

războiului, se gândește ca să facă singur pacea și nu-i prea vin la socoteală planurile și rânduelile dlor Roosevelt și Churchill. Din această cauză nu a primit să meargă la conferința dela Casa-blanca din Africa. Pentru a adormi însă bănuelile aliaților săi, tovarășul Stalin face acum smerite declarații, despre gândurile-i pașnice pe care le are. Așa la sărbătorirea armatei roșii, Domnia Sa a spus că armata bolșevică nu se gândește decât să apere pământul rusesc. Armata roșie, a mai spus dl Stalin, nu a atacat niciodată vreun stat străin, pentru a-i răpi libertatea.

Înfățișarea aceasta smerită, de motan pocăit, a tovarășului Stalin nu are darul să liniștească pe nimenea și cu atât mai puțin pe noi. Știm doar, cum armatele roșii, cele atât de pașnice, s'au grăbit să ocupe Polonia, Letonia, Lituania, Estonia și au atacat apoi Finlanda și România.

Proclamația dlui Hitler

Cu prilejul serbării întemeierii partidului hitlerist, führerul Hitler a adresat o inimoasă procla-

mație către poporul german. În această proclamație Domnia Sa a arătat voința neînfrântă a Germaniei de a învinge. Poporul german, a spus dl Hitler, își dă seama de soarta pe care i au hotărât-o dușmanii săi și de aceea este hotărât să învingă. Lupta, pe care Germania va deslănțui-o acum, va fi așa de mare, cum lumea n'a mai văzut vreodată, în vre-un război

Săptămâna

Înainte cu vreo 16 ani apărea la Bistrița o foaie cu numele — *Săptămâna*. — După câțiva ani a murit. După cedarea Ardealului de Nord un preot tinăr — Ioan Costan — a reînviat-o. Azi se tipărește iar la Bistrița o foaie românească *Săptămâna*.

Dupăcum arată și numele, iese odată pe săptămână. E scrisă foarte bine și cuprinde și articole religioase și istorie și poezii. Păr. Ioan Costan a tipărit și câteva cărți la Bistrița. Prin munca Părintelui Costan Bistrița se numără printre puținele orașe din Ardealul de Nord de azi, în cari se tipăresc cărți românești. Tinărul Părinte Ioan Costan este și conducătorul Căminelor Culturale rămase în Ardealul de Nord.

Ne pare nespuse de bine, când auzim că un preot tinăr de al nostru rămas în Ardealul de Nord, e atât de harnic. Se mai ocupă și de cooperativele din ținutul Năsăudului. Este un tinăr cu foarte rodnică activitate pe toate tărâmurile.

coace, dar înainte vreme, treaba mergea mult mai bine. Cu vrăjitul scoteam și haine și bani și de-ale gurii, dar de când m'or bătut jandarii... nu prea merge.

— Tu, Bircă, eu nu știam că te-or bătut. Când s'a întâmplat asta?

— Nu știu, că atunci când m'or bătut, tu ședeai la răcoare.

Socheres? ședeai la răcoare? Măde, ședeai la răcoare, în pușcărie.

— Thi! — I h! Știi, mo, Babule, când l'ai furat pe „Sasu”?

— Aha! So, Devla! Adecă tot am fost eu norocos. Dacă nu ședeai la răcoare, aș fi plecat și eu la concentrare, ba poate chiar la „Stiligard” și acolo mi ar fi putrezit ciolanele. Dar auzi, tu Bircă, te-or bătut rău jandarii?

— A ia iai! — Și de ce te-or bătut? — M'a parât o femeie că i am furat hainele.

— Ihim... Dar încaltea... hainele li-au rămas?

— Au rămas câteva. Le-am fost ascuns într'un loc, unde nici slăntul Haralambie n'ar fi putut să le afle. Ehe, nu s'eu proastă.

— Na-na, te cred!

Râscolind printre sdrențe, puradeii scoaseră la iveală un clopoțel. Amândoi se repeziră să l'apuce.

— Dă mi țingălăul, mo Pițule, că-i al meu.

— Jea, mo, că eu l-am aflat.

— Cum l'ai aflat, mo oioroiule?!

— Asta l'am furat ieri noapte dintr'un grajd.

— Ba eu l-am furat.

— Tulai, dadă!

— Mo, Pițule, dă-i țingălăul, — interveni Babu.

— Zău, dadă, să mă calce roata dacă nu l-am furat eu!

— Dă mi țingălăul, mo răiosule, că te cărpesc!

— Băio, nu țil d'u!

Paradeii se luară la scărmișneală, îmbrâncindu-se și strigând, care de care:

— Tulai, dadă! Aulco, babă!

Bircă începu să i lovească cu traista.

— Jea, mo, Ciutele! Săi, mo, Babule, că se omoară paradeii! Aceștia, nimerind în îmbrâncăală lângă Babu, li căzu în cărcă. Babu se rostogoli răcnind:

— Jea la banga, mo! — apoi

ridicându-se, îi lovi pe pradeii cu piciorul în dos — Na, balmoș, mo Tuțule! — Na și ție o plăcintă, mo Pițule!..

Se întoarse acum spre Bircă: — Coccoite chele, tu Bircă. Iea traista în spate și dramu, că puradeii aștia or bolunzi!

Bircă își luă traista pe umăr și porni spre ușa bordeiului. Paradeii o urmară.

— Auzi, mo, parpangei — strigă Babu, — dacă cioras variso, paștache, pașmanghe!

— Ce spui, mo, Babule? Întreabă Bircă, vârându-și capul pe ușă.

— Le spuneam paradeilor, că dacă or putea șterpeii una-alta, să împărțească între ei.

— Ați auzit, mo, parpangei? — răsă Bircă.

— Ihil!

— Dar tu, Babule, nu vi?

— Ba iacă viu, — spuse Babu, luând ciurele în spinare.

Și toată hada porni spre sat, să-și încerce norocul.

Sabin G. Truția

Psalm 137

La râul Babilonului,
Acolo am șezut și-am plâns,
Adusune-am aminte de
Sion și jalea ne-a cuprins.
Harfele cu cari cântăram
La țârm de sălci le-am spânzurat.
„Cântați, cântați, voioși!” au zis,
Cari în robie ne-au cărat.
Și ne-au cerut, ca să cântăm,
Cântări ale Sionului,
Să cântăm, noi despoiații?
O vai de soarta robului!

Cum v'om cânta lui Dumnezeu
Cântare pe pământ străin?
Să te uit pe tine țară
Și frumos Ierusalim!
De te voiu uita eu, harfă
Dreapta mea nu mai strunească
Și de cerul gurii mele
Limba mea să se lipească!
Culmea bucuriei mele
Te voiu pune eu pe tine
Și te voiu ținea în minte;
Nu te uit Ierusalime!
Și fiilor Edomului
Doamne tu le pomenește,

Biserica creștină în „Paradisul lui Stalin“

Impresii din campania anului 1942/43

Era Duminecă...

O zi frumoasă de iarnă cu zapadă multă și un soare strălucitor.

Mă hotărâsem, împreună cu alți doi camarazi, să mergem la biserică.

Eram de mult pe front și simțeam nevoia de a asculta o slujbă, cu atât mai mult, că aceasta se întâmpla acolo, unde crucea însemna pieirea, acolo unde crucea era calea care te ducea în fața călăului.

Colindăm câteva străzi în căutarea lăcașului sfânt și în sfârșit, îndrumați de câțiva bătrâni, ne pomenim în fața unei clădiri care nu lasă să se ghicească că este biserică decât prin faptul că la intrare, în vârful coperișului avea stângaciul așezată o cruce.

„Oare pe unde are intrarea?“ — gândeam noi.

În sfârșit apare o bătrână care ne arată calea...

La început ne introduce într-o sală mare cu parchet pe jos, care sală a fost cândva salon de dans. De aici ne urmăm drumul într-o altă asemănătoare, care era biserică propriu zisă.

În fundul acestei săli, în partea de răsărit, era improvizat altarul, care lăsa de dorit prin felul lui de organizare.

Plătim câteva mărci și cumpărăm lumânări pe care le aprindem, cu gândul îndreptat spre cei dragi, cari poate în acele momente făceau același lucru pe pământul scump al României.

Toate privirile erau îndreptate spre noi, spre trei militari români, trei ostași din armata de ocupație, care preamăreau pe Dumnezeu acolo unde știam că credința era cel mai mare motiv de prigonire. Acolo unde tuturor li-se spusese că a crede în Dumnezeu este dăunător intereselor Statului Sovietic.

Ne admirau când vedeau că ne închinăm la fel cu ei și par'că ne iubeau mai mult ca pe alții. Ba, câteva băbuțe se alăturaseră de noi, pentru a ne studia mai bine.

În tot timpul slujbei am arătat o vie simpatie preoților și credincioșilor.

Am fost și m'am miruit, și atunci am vrut să sărut mâna preotului,

C'au surpat Ierusalimul
Și l-au robît mișelește!
Și au zis cu dușmănie:
„Să-l surpăm din temelie!“

— Vad Babilonul pustiit,
Pentru toate răsplătit
Fericit care țira 'ntors
Durerea, ce din noi ai stors.
Fericit este dușmanul,
Care bine te-a răzbit
Și pe pruncii tăi cu capul
El de peatră i-a zdrobit.

Pr. I. O.

așa cum se obișnuiește la noi. M'a oprit însă, cu foarte mult bun simț. Mi-a spus că nu merită această atenție, deoarece atunci, când a fost osândit, pentru că era preot, s'a lăpădat de Dumnezeu.

L-am întrebat: „Pentru ce ai făcut aceasta?“ și mi-a răspuns: „Pentru că eram convins în sufletul meu că, odată și-odată, voi putea arăta poporului pe adevăratul Dumnezeu și voi am să mă păstrez pentru atunci“.

Am discutat apoi cu el despre credința creștină așa cum o înțelegem noi. Și mi-a spus cum înțeleg ei:

„Prin credință suntem frați și nu trebuie să uităm aceasta“, mi-a spus.

Am tăcut și l-am privit lung și semnificativ.

Când am eșit afară, am fost înconjurați de băbuțe și bătrâni.

Mi s'au pus o mulțime de întrebări despre religia creștină la noi.

Le-am vorbit pe limba lor, de Dumnezeu, de biserică și atunci ne-au arătat cruciulițele pe care le purtau la gât, spunându-ne că le-au păstrat cu foarte mare greutate și risc totdeauna. Ba, culmea, o băbuță, și acum purta cruciulița la brâu.

Și așa în mijlocul lor am fost conduși la o casă micuță țărănească.

Intrăm înăuntru și ne întâmpină o bătrână de vreo 70 de ani, care ne spuse povestea soțului ei, un bătrân preot, care fusese omorât pentru că propovăduise religia creștină. Soția lui atunci a luat toate icoanele care compuneau altarul și le-a îngropat în pământ, până acum, când armata desrobitoare a înfipt crucea în pământul lor păgân.

Și spunând aceasta, ne introduce într-o cameră, unde erau toate icoanele așezate în chip de altar și unde ardea o frumoasă candelă de bronz.

Mi-a spus că uleiul este pe terminate și că după aceea nu știe, ce va face. I-am oferit un kg. de ulei și mi-a dăruit în schimb o iconiță, cu rugămintea, ca s'o păstrez și să spun „fraților noștri creștini“ că aceasta este din Rusia, de la creștinii, cari deși au suferit așa mult după urma religiei lor, tot nu au uitat-o.

Am fost viu mișcat de această manifestare de simpatie și am plecat cu făgăduiala că am să mai reviu.

Dar Dumnezeu a vrut să plecăm de acolo, înainte de a-mi realiza făgăduiala.

Dar aceasta nu înseamnă că i-am uitat.

Să-i aibe Dumnezeu în paza lui!
George Stoicescu

Tribuna Ardealului. Zi de zi citi n gazeta „Tribuna Ardealului“ a fraților din Ardealul de Nord. Ne bucurăm ori de câte ori aflăm de acolo vreo veste bună. Citim acum că la Cluj s'a făcut o expoziție frumoasă de picturi românești, vizitată de foarte mulți. Gazeta fraților de dincolo de graniță mai are săptămână de săptămână câte o pagină religioasă în care se scriu numai lucrări bisericesti. Ne bucură nespuse de mult această pagină.

Un jubileu

La Blaj s'a sărbătorit jubileul de 50 ani al canonicului Dumitru Neda. Cercul prietenilor și al admiratorilor Sfinției Sale a sărbătorit cu acest prilej o energie în plină desfășurare, un viețuitor după pravila Domnului și un propovăduitor neobosit al cuvântului lui Dumnezeu.

Apărut în lume la 22 Februarie 1893 în Nevrincea (jud. Severin). Urmează cursul primar în satul natal și în Țipariu, iar cel secundar la Blaj (cu excepția clasei a VI-a pe care o face la Lugoj). Studiază teologia la Budapesta și la Innsbruck iubind viața contemplativă, s'a făcut călugăr bazilitan, luând numele de Grigorie. În tinerețe a fost preot la țară, la Ohaba și Isgariu în Banat. Remarcându-se prin muncă neobosită cu graiul și cu condeiul, e numit secretar al Episcopiei din Lugoj, de unde e chemat să fie profesor la Academia Teologică din Blaj. Ani de-a rândul a fost dascăl de bogoslovie, până în 1939, când a fost ales canonic al Capitlului din Blaj.

Țin să remarc cu acest prilej că Părintele Neda este un foarte abil mănăitor de condeiu bisericesc. A colaborat la: „Cuvântul Adevărului“, „Unirea“, „Cultura Creștină“, „Unirea Poporului“, „Calendarul de la Blaj“, etc. A publicat și vreo 10 lucrări dintre cari pomenim: 1. Fides întrepida; 2. Bolșevism și creștinism; 3. Sfântul în redingotă; 4. Foc nestins; 5. Educația tinerimii, etc.

Predicator și scriitor neobosit, Păr. Neda lucrează cu tot elanul sufletului său pentru Biserică. Redactează și „Unirea“ și „Cultura Creștină“, cele mai importante publicații greco-catolice din țară.

Nu vreau să fiu indiscret, dar cred totuș că la jubileul de 50 de ani pot pomeni că Păr. Neda are în locuința sa un adevărat internat. În fiecare an dă casă, luminat și încălzit la 10 elevi de liceu și adesea dă și alte ajutoare. Iată un gest nobil de mecenat! Acest fel de mecenatism face parte din tradiția Blajului. Așa făcea și Vasile Suciu și Ion Micu Moldovan și aproape toți demnitarii blăjeni. Păr. Neda adăpostește în casa sa ospitalieră mulți copii orfani cari altfel n'ar putea urma liceul. La jubileul de 50 ani e în plină activitate. Aceeași energie i-o urăm și pentru viitor.

Iosif E. Naghiu

De prin sat

Din Hosman

În ziua de 7 Febr. 1943 s'a fixat alegerile noului comitet al Asociației Culturale din Hosman la stăruința preoților din Hosman, în care ca președinte a fost ales On. Păr. Cornei Hațegan dintr-ună cu 9 membrii. Președintele nou ales a explicat rostul acestei asociații culturale.

Tot în ziua de 7-II s'a înființat la Hosman preoților C. Hațegan gr. cat și V. C. Ort. rom. Școala Țărănească, condusă de ambii preoți, înscrinduse 40 băieți și 40 fetei. Cursurile s'au fixat Duminecă Jola. La prima ședință a cursurilor au ales ca dir. al acestei școli Dl. Nețea Dumitru și D-nele inv. O. Cinescu Asmenciu.

În ziua de 12-II a. c. populația română din Hosman la stăruința preoților a contribuit cu alimente pentru răniții de la Anfel în ziua de Dum. 14 Febr. s'a părțit la răniții de la spitalul Regina Maria din Sibiu: 60 Kg. cozonaci, 25 kg. lapte, 600 buc. țigarete, și 4 kg. s'ănină; de către preotul C. Hațegan, ajutat de 3 fetei Reuniune.

De amintit că 300 buc. țigarete au fost date de Safta Simca, membră și vice președinte a Reuniunii de femei gr. cat. din Hosman.

Aducem mulțumiri tuturor celor cari au contribuit cu daruri.

Hosman la 20 Febr. 1943,

A. HAȚEGANU, preot.

Serbarea extrașcolară din Cerghid

Vremurile de azi cer fiecărui bun cetățean să muncească mai mult decât altădată pentru nevoile țării.

Pătrușii de acest gând doi tineri noștri Ștefan Botoș, și Traian Dragoș, practicantii în com. Cerghid, au organizat serbarea în 20 Febr. 1943 în cadrul unei tirii extrașcolare cu venitul destinat pentru Palatul Invalizilor și alți pentru țina școlară.

Sprîjiniți de bunavoia comandantului Ludovica Neamțu, și ajutați din toată parte de d. Șara Nicolae, directorul școlii, și a lucrat alături de el îndrumându-l, munca de pusă zi de zi cu fetele și băieții din sat, s'a încheiat un bogat și variat gram, răsplătind toate așteptările.

Serbarea a fost deschisă prin cuvântul cald al păr. I. Sărmașghian și prin programul „Pentru invalizi“ a colaboratorului nostru Traian Dragoș, declamată de Maria Dumitru terminând cu acest mare și frumos îndec.

Dați banii vostrii sunători și goși
Pentru alinarea marilor eroi.

Programul a fost înflorit cu felurite teco. Pozițiile recitate de d-șoarele: An. Milea, Aurica Dragoș, Doinița Voda, An. Oprea ș. a. au aprins sufletele.

Dintre oaspeții veniți au ținut să îmbogățească programul tinerii Iustin Munteanu prin o declamare și Gilu Pop prin cântecul său duios.

Intelectualii satului au dat exemplul și frumos pe care trebuie să-l dea orice minător al satelor, prezentându-se și dând fără precupețire ajutorul lor nesc și spiritual, în frunte cu cei doi mandanți și cu Pr. Oct. Dragoș, Gb. Ceanu notar, Aug. Pop inv. pens., Gb. Milea plutonier, d-șoara Aurica Moruză crețară, D-tru Șara inv., Șt. Cioban elev.

Programul s'a terminat într-o bună și caldă atmosferă familială.

Abia terminată munca, cei doi tineri puteri înzecite au pornit din nov, cu alt înalt scop, o altă serbare, în cadrul marelui pentru sărbătorile sfințelor Paști.

COREȘ

Mai avem calendare. Aducem la cunoștința cetitorilor noștri că mai avem calendare și că le vindem cu 50 exemplarul + 10 Lei poștal. Cine mai dorește calendare, să ne trimită 60 până mai avem.

Știrile săptămânii

Reuniunea „Sf. Maria” din București. Citim în Buletinul Patrologiei române- unite din București, că Reuniunea Sf. Maria de acolo lucrează cu mult suflet. În strada Xenopol Nr. 15 există un atelier pentru ornate preoțesti, condus de Reuniune. În 18 Decembrie 1942 s'a ținut o serbare măreață, cu prilejul împlinirii unui an de activitate.

Mlădițe. La Blaj apare de 6 ani revista — Mlădițe — a societății de lectură a elevilor dela Liceul Sfântul Vasile cel Mare. Este o revistă bună, în care citim încercări ale elevilor. Zilele acestea a apărut numărul pe Octombrie—Decembrie 1942. E închinat marelui ierarh — Mitropolitului Dr. Ioan Vancea de Buteasa, dela a cărui moarte s'au împlinit anul trecut 50 de ani. Elevul L. I. Boilă scrie despre Mitrop. Vancea un articol frumos. Elevul C. N. Suciu, președintele societății literare, scrie un articol frumos despre marele povestitor ardelean Ion Agârbiceanu. Revista e redactată cu multă grijă. O citești cu plăcere.

Cazanie veche. Se împlinesc 300 de ani de când a tipărit la Iași Mitropolitul Varlaam „Cartea Românească de învățatură sau Cazanie”. Cartea aceasta, cu un cuvânt înainte de Vasile Vodă Lupu, Domnul Moldovei, s'a răspândit în toate provinciile românești. În multe părți ale Ardealului găsim în biserici Cazanii de ale lui Varlaam. Tipărițile bisericesti se răspândeau în toate ținuturile românești. Am găsit în multe biserici din Basarabia cărți de slujbe tipărite la Blaj, în timpul păstoririi Episcopului Bob.

Doi aștrști — eroi ai patriei. Cititorii noștri știu că A. S. T. R. U. e asociația studenților români uniți și că această societate se ocupă de creșterea creștinească a tineretului dela Universitate. Dintre fruntașii acestei societăți au murit pe front, luptând pentru neam și pentru cruce, Săltiu Tardeanu și Augustin Tarfia. În veci pomenirea lor!

Protopopul Victor Maior. În Ardealul de Nord a răposat distinsul paroh din Remetei, protopopul onorar Victor Maior. A păstorit 41 de ani credincioșii din acea comună. Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

Cel dintâi gazetar francez. Cel dintâi francez care s'a gândit să facă o gazetă este Théophraste Renaudot (ci este Teofrast Renodo). S'a născut în 1584, Lui i-a reușit să facă cea dintâi gazetă franceză.

Păstor îngeresc. Centrul catolic de cinematografe a dat un film nou — Pastor Angelicus, sau pe românește Păstorul Ingeresc. Ne arată viața Sfântului Părinte Papa Pius XII, capul văzut al Bisericii lui Hristos.

Plantele de leac. Știm cu toții că sunt numite buruieni cari se pot întrebuința ca leacuri. Cooperativa Românească din Cluj a început să adune astfel de buruieni de leac și să le vândă. Sunt adunate sub supravegherea Dlui Dr. Victor Chirilă.

Păcat greu. Vieța ne-a dat-o Dumnezeu și de aceea nu avem dreptul să ne o luăm singuri. Se întâmplă adesea ca unii să păcătuiască greu, luându-și vieța. La București cismarul Alexandru Bochiu, de 60 ani s'a spânzurat. Nu se știe care e cauza acestei fapte.

Pentru mai marii noștri. Auzim ca S. S. Episcopul Dr. Ioan Balan al Lugoj a fost operat la ochi. Să ne rugăm pentru însănătoșirea marelui nostru Păstor!

Pentru postul Paștilor. Să nu uitați nici un bun creștin că spre a se roga lui Dumnezeu îi trebuie și o carte de rugăciuni! Să nu lipsească din nici o casă cartea de rugăciuni!

Fântâni model. În Basarabia s'a hotărât ca în fiecare sat să se facă câte o fântână model, pe cheltuiala lor. Fântâna rea este un izvor foarte periculos de boale. Din apă se pot primi multe boli!

O preteasă bătrână. A plecat dintre noi, acolo unde nu este durere, nici scârbă, nici întristare preteasa văduvă Maria Peculea născută Holea. A murit în 3 Februarie și a fost înmormântată în cimitirul bisericii unite din Cergăul Mare. Era fiica preotului Maxim Holea din Cistărau, fost prefect în timpul revoluției din 1848, de sub conducerea marelui erou Avram Iancu.

Fapt îmbucurător. Sfânta Biserică ne învăță că căsătoria este taină, dar trăirea împreună fără de a avea Sfânta Taină a Căsătoriei e păcat foarte greu. Atât Sfânta Biserică cât și Statul luptă din răspuneri împotriva acestei nelegiuiri. În comuna Ticvanul Mic de lângă Oravița în 7 Februarie s'au cunoscut la Biserică 26 de perechi de concubini. E dureros că în Banat sunt multe cazuri de acestea. Dacă mai continuă fărădelegea, în acel colț frumos de țară, ne pierde neamul. Să ne rugăm pentru stărpirea acestei fărădelegi atât de păgânești și de stricătoare!

Ajutor la gazetă am primit de astă dată dela următorii cetitori ai noștri: Dr. Zeno Rosu Brașov

500 Lei, Petru Pop Petroșeni Lei 240, Vasile Moga I. Ilie Micăsasa 100 Lei d. Onoriu Suciu Blaj Lei 740, dna văd. Hortensia Suciu Blaj Lei 100, dela un bine voitor din Hunedoara Lei 140, Trifon Zaheiu Șercaia Lei 50, Dr. Eugen Sănpetreaan avocat Brașov Lei 170 și Ioan Colcer Codreni Lei 40. Le mulțumim din toată inima. Bunul Dumnezeu să le răsplătească faniții.

Comuna Cut. Bătrânul protopop Dr. Elie Dăianu, scriitor și gazetar iscusit, s'a ocupat de trecutul comunei Cut din județul Alba. Aflăm din ce scrie Păr. Dăianu că comuna Cut are peste 600 de ani și multe alte lucruri frumoase. E foarte bine că se scriu cărți și articole despre sate, căci la sate a fost totdeauna țăriștea neamului nostru.

13 frați sub drapel. Familia Chosovan Schuhmacher din Kossau (Germania) are în prezent 11 fii sub drapel, dintre cari 8 pe frontul din Răsărit. Anul viitor încă doi fii își vor face serviciul militar, astfel încât numărul fraților se va ridica la 13.

O mare danie a Statului. Statul Român a făcut de curând o mare danie mănăstirilor ortodoxe. Și anume cele 18 800 hectare de pădure dăruite lor în 1838 au fost sporite și rotunjite la 20 000. În aceeași vreme mănăstirile unite nu au primit nici un hectar. Asta pentruca să se știe.

Profesor din Blaj controlor al meseriilor. Ministerul Muncii, cu Decizia N. 96102—943 a delegat de controlor la legea pregătirii profesionale și exercitarea meseriilor, în raza Inspectoratului Muncii Sibiu, pe d. prof. Poenaru Emil, directorul Școlii de Ucenici din Blaj.

Osândit la 25 ani muncă sălnică a fost șoferul Ilie Boșneag din București care și-a omorât concubina în noaptea de 3—4 Iulie 1942, în curtea casei din Calea Victoriei 190. S'a constatat la proces că șoferul a omorât-o din răzbunare și după moarte i a luat și 7000 lei, ce-i avea în poșetă. Urcă crimă și grozavă!

Populația României în Ianuarie 1942 a fost de 16.805 388 locuitori, dintre cari 13 302.275 locuiesc la sate și 3.503 113 la orașe. Muntenia avea 4 525 533 locuitori, Moldova 2 805.911, Basarabia 2 847.731, Transilvania 1.736 307, Oltenia 1.676.904, Banatul 955.269, Bucovina 795.434, Crișana-Maramureș 642 821, și Dobrogea 519 478.

† Ungurean Emanoil, fost învățător la Căptalan-Alba, a adormit în Domnul după grele suferințe suportate cu resemnare creștinească și împărtășit fiind cu Sf. Taine ale moribunților, în ziua de 23 Februarie, în al 75-lea

an al vieții și al 44-lea an al căsătoriei. Înmormântarea s'a făcut în cimitirul gr. cat. din Căptalan Joi în 25 Februarie 1943. Il deplânge soția, 2 feciori, 4 fete și 12 nepoți. În veci pomenirea lui!

† Sabin Pop. Citim în gazeta „Tribuna Ardealului” dela Cluj că a încetat din viață avocatul Sabin Pop din Lozna. Avea numai 36 de ani. Prin moartea sa trații de diocolo pierd un luptător. Dumnezeu să-l ierte!

Parastas pentru doi eroi la Pui (Hunedoara)

În săptămâna trecută s'a oficiat afară, înaintea bisericii, în prezența autorităților locale și a locuitorilor de aici, (indiferent de confesiune) precum și a comunelor din jur cari au luat parte în număr mare, parastatul pentru doi eroi din Pui, morți pe câmpul de onoare al frontului bolșevic.

Pe primul erou, Ioan, unicul copil, îl deplânge familia îndurerată Dan Becuș; iar pe al doilea erou, Viorel, îl deplânge mama sa adânc întristată, văduva Maria Dumitrescu.

Parastatul i-au premers, sfârșirea alor două cruci de marmoră în valoare de 20 000 Lei câte una, ridicate înaintea bisericii din partea celor două familii, în amintirea acestor eroi. Slujba religioasă a fost oficiată de către Păr. Nicolae Stoica preot local și Păr. Ioan Mișu preot în Galați. Amândoi preoții în cuvântările lor au alinat durerea acestor două familii prin balsamul tălmăduitor al cuvintelor sf. Scripturi.

În numele autorităților au vorbit domnii Petre I. Berceiu șef judecător și Corneliu Tecău secretar de plasă. Răspunsurile la parastas și sfârșirea crucilor au fost date de către corul cărturarilor din comuna Pui condus de dl V. Onac directorul școlii primare. Corul tineretului din Galați, înrolat în Asociația „Astra” de sub conducerea Părintelui Ioan Mișu, a cântat și de data aceasta cântece patriotice și de morți.

A fost foarte interesant, cum cei doi brazi lungi de 15 metri, ridicați lângă fiecare dintre cele două cruci de marmoră, au fost aduși dela o distanță de 15 klm., pe umeri, de către premilitarii din Pui și alți prieteni de-ai eroilor ce se aflau în concediu medical, suportând și acum în corpul lor schije primite pe frontul bolșevic.

Răspândiți

„Unirea Poporului”

DOCTORUL SATELOR

Malaria

— Frigurile de baltă —

Malaria sau frigurile de baltă sunt o boală des întâlnită în jurul bălților, în locurile cu miros rău al băltoacelor, de unde și credința între oamenii neștiutori, că această boală s'ar căpăta din aierul rău, că „malaria” înseamnă aier rău.

Malaria este o boală foarte greu chinătoare. Cel cuprins de această boală are fierbințeli de 40 de grade și mai mult — un om sănătos are 37 grade — și totuși bolnavului îi clăntănesc dinții în gură, fiind scuturat de friguri!

Malaria se ia din cauza bălților, nu însă din cauza mirosului rău din bălți, ci din cauza țânțarilor cari trăiesc în bălți.

Țânțarii, un fel de țânțar denumit „anofel” este vinovatul îmbolnăvirii cu malarie; că acest țânțar sugând sânge de la un bolnav cu malarie, odată cu sângele din bolnav sugă și semănta bolii sale; sugă „hematozoarul palustru” cum se numește semănta, microbul malariei. Țânțarul, care a supt sângele cu semănta bolii de la un om cu malarie, întepând mai apoi pe un altul, de pe gura țânțarului, din bălele inveninate ale țânțarului va ajunge boala în omul mușcat și după zece zile va fi și el scuturat de friguri.

Cum ne păzim de malarie?

Malaria nu se ia de la om la om, chiar dacă se sărută unul cu altul, mâncăcă din același blid ori dorm în același pat. Malaria de la om la om este dusă de țânțar și numai de țânțar. Se înțelege de la sine că dacă vrem să ne păzim de malarie, trebuie să ne păzim așa cum vom putea de a fi pișcați de țânțari.

Malaria este o boală foarte grea și foarte rea.

Cât e de grea, o putem vedea în fața acoperită cu sudori reci a celui cuprins de ea, aprins de căldura focului înăuntrii — 40 grade și mai mult —, și el se vaită de frig.

Cât de rea este, se vede mai târziu că semănta malariei, trăind din sângele omului, sărăcește pe om de sânge, îi dă dureri mari de cap, îi se umflă spina și poate cu timpul cădea în afecțiune — tuberculoză — la plămâni.

Malaria se ia din țânțari. Țânțarii trăiesc în băltoace. Ca să scăpăm de țânțari, ar trebui să secăm toate băltoacele, ca țânțarii să nu aibă unde-și pune ouăle lor ca să se înmulțească; dară băltoace atâtea sunt, că numai voia Domnului le poate seca. Atunci? Ce ne rămâne de făcut?

Lecuirea malariei

Țânțarul nu poate îmbolnăvi pe un om sănătos, dacă nu sugă mai întâi sânge dintr'un om bolnav.

Statul cheltuește an de an bani grei cu leacurile, cu chinina și alte leacuri cari sunt bune pentru malarie. Cine are malarie, în interesul sănătății sale de a fi vindecat și a celor din satul său de a nu-i îmbolnăvi, trebuie să-tăit ori obligat, să meargă la medic, la spital, iară medicul dela dispensar ori dela spital să-i deie leacurile gratis — fără bani — ca bolnavul să se vindece și cel sănătos să nu fie îmbolnăvit de țânțarii, cari ne vor năpădi cum atâtea rele și năcazuri ne-au năpădit.

Dr. Ioan Frățilă

Cunoștințe folositoare

Cultivați viermi de mătăsă!

Mai ales astăzi, când mătasa e atât de scumpă și se găsește atât de rar, iar duzi sau frăgari avem destui, ar trebui ca în fiecare sat să se cultive viermi de mătăsă. Lucrul nu e greu, iară timpul în care se dezvoltă este de abia 5 săptămâni.

Chiar de aceea cetiți cu multă atenție cele de mai jos:

Stațiunea Sericicolă Bacurești, face cunoscut că prețul seminței de viermi de mătăsă este de 20 (douăzeci) lei gramul, plus contribuția de 50%.

Distribuția seminței de viermi de mătăsă se face numai prin Camerele Agricole județene, unde crescătorii urmează să se înscrie, achitând și costul seminței.

Stațiunea nu face înscrieri decât numai pentru cei cari se angajează să ridice sămânța direct dela Stațiune.

Mandatele poștale adresate Stațiunii, contrar acestor hotărâri vor fi returnate.

Cultivați lucerna

Lucerna este fără îndoială cea mai bună și cea mai complectă plantă de nutreț. De aceea n'ar fi iertat să lipsească din gospodăria nici unui țaran. Cel puțin câte un jumătate de jugăr de lucernă ar trebui să samene și cel mai sărac țaran.

Ministerul Agriculturii a împărțit chiar pentru această Camerele de Agricultură 450 mii kilograme de sămânță de lucernă decuscutată și plombată. Această sămânță se vinde cu numai 400 Lei kgr., deși prețul cu

care a cumpărat-o Statul este cu mult mai mare.

De aceea sămânța de lucernă să se cumpere numai dela Camerele de Agricultură, căci această este garantată fără cuscută (torțel).

Nici un cetitor de al nostru să nu cumpere sămânță de lucernă nedecuscutată, adică din aceea care se vinde dela o mână la alta prin sate, căci această conține cuscută, care nimește lucerna din primul an.

Cărți nouă

Pr. Iosif Talmacel franciscan: *O floare rară. Tipografia „Serafim” Săbăuani-Roman 1942. 224 pagini tiprite pe hârtie de format 20/13 cm. preț: 1 Lei 150.*

În această carte Păr. călugăr Iosif Talmacel ne da viața unei tinere elve de liceu, Fiorentina-Alexandrina Bartic, născută la 7 Martie 1924 și răposată în Domoul la 27 Februarie 1942. Intreagă cartea e închinată jubileului de 25 ani de episcopat a sfântului Părinte Papa Pius XII. E scrisă dragut și cu multă dragoste creștinească.

Ne dă viața acestei copile, care a trăit și a murit ca o sfântă și din viața căreia atât elevele cât și elevii școlilor noastre pot învăța multe lucruri frumoase.

Cartea este împodobită cu nenumărate chipuri, înfățișându-se pe acea floare rară, începând din anii fragezi ai copilăriei, până la sfârșit. Afară de aceasta mai dă și multe alte chipuri sfinte cari trezesc evlavie în noi.

Părinții ar trebui să cumpere această carte și să o dăruiească copiilor cu prilejul marilor sărbători creștinești și familiare.

Poșta gazetel

Lengher Iosif 6112. Am primit toți banii trimiși de Dvoastră, Sunteți achitat pe 1943.

Păr. Teodor Lungu, Ciuleni. Am primit banii și V'am trimis 6 calendare în contul celor 300 Lei plus 1 gratuit ca abonat.

Of. paroh. Drăgoeni. Cei 400 Lei trimiși pentru calendare i-am trecut la abon. 9581, Lei 200 pe 1942 și Lei 100 pe 1943, iar la abon. 9580 Lei 100 pe 1943.

Păr. I. Olteanu 4924. Sunteți achitat pe anul 1942.

Iancu N. Poezia: „Așa vrea să fiu” nu se poate publica. Încearcă a aduna poezii populare din popor.

Păr. I. Borza, Sâncrai. Am controlat abonamentul. Le merge tuturor regulat gazeta. Am reclamat la poștă. Noi ne dăm toată silința, dar totuși nu reușim a-mi trimite întru toate pe abonați. Bagseama fiindcă vremurile sunt prea grele.

Nicolae Anca, Micești. Primit Lei 260 Repartizat Lei 100 pentru restanța din 1942 și 160 pe 1943.

Tănăsie Dămbian, Sărmășel. Primit Lei 260. Repartizat 200 pe 1942, iar 60 pe 1943.

Nicolae Fanea, Găureni-Vlădeni. Primit Lei 130. Repartizat 50 restanța din 1942, iar 80 pe 1943.

Ioan Brancu, 5752. De aici ziarul Vă merge regulat. Calendar nu putem trimite numai la aceia cari au plătit și pe anul 1943 în întregime. Dvoastră mai restăți încă pe 1942 Lei 100, și pe 1943 Lei 100 ați achitat nimic.

Sâncrăian Marcu, 5125. Am primit toți banii și i-am repartizat pe anii cari ați scris.

Judecătoria de pace mixtă Târnăveni

Nr. G. 2001—1940.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publicație în baza deciziei Nr. G. 2001/1940 a judecătorei Târnăveni, în favorul reclamantului Emil Frâncu, repr. prin adv. Dr. Emil Frâncu din Târnăveni pentru încasarea creanței de 7637 Lei și acc, se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Martie 1943 ora 16 în comuna Băgaciu Nr. unde se vor vinde prin licitațiune publică: 10 care de fân, 1 teasc din lemn, 10 care nutreț, 10 care paie, 1 car pentru cai, 1 zif din piele pt. căruță, 1 pendulă (ceas de perete), 1 mașină de cusut, 2 dulapuri și 2 butoaie în valoare de 24.500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Târnăveni, 17 Februarie 1943.

portărel delegat
Gh. Oancea

25 (1-1)

Nr. G. 2460—1942

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publicație în baza deciziei Nr. G. 2460/1942 a judecătorei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca Națională agenția Sighișoara repr. prin avocatul Dr. V. Barna pentru încasarea creanței de 175 589 Lei și acc, se fixează termen de licitație pe ziua de 16 Martie 1943 orele 15 d. m. la fața locului în Blaj, în atelierul Dlui Virgil Moldovan unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară un locomobil marca Elco Magyar în valoare de 15.000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Blaj, la 24 Februarie 1943.

23 (1-1) portărel ss. I. Gherghel

Oficiul Parohial Rom. Unit Abus
Fila Păucioara

Concurs

Cu data de 7 Martie 1943 se publică concurs pentru completarea locului de cantor în filia Păucioara.

Retribuție: 3 jug. arător calitate mijlocie și 1/2 jugăr cositor calitate I-a.

Venitele stolare îndatinate.

Doritorii vor înainta cereri însoțite de extras de bolez până la data de mai sus.

primcurator, preot
SUCIU CORNEL VICTOR BALTAȘ
24 (1-1)

Cumpărăm

Sămânță de cânepă
și Sămânță de in!

Ofertele se vor adresa

FABRICA DE CÂNEPĂ

Inginer Ioan F. Negruțiu, Blaj
121 (12-16) Câmpul Libertății

Veți câștiga mult și ușor
Dacă cultivați cânepă de
luior!

Cereți condițiuni de contract dela

FABRICA DE CÂNEPĂ

Inginer Ioan F. Negruțiu, Blaj
122 (12-16) Câmpul Libertății

Cel mai mare dușman al
gazetei este celce nu-și plătește
abonamentul înainte.